

Zámek Vsetín (foto: Michal Janiš)

Zámek Kinských ve Valašském Meziříčí (foto: Michal Janiš)

Připravované změny v zámcích Muzea regionu Valašsko přibližuje ředitel této instituce

Valašské zámky jako dosud nedoceněný fenomén

Když se řekne Valašsko, řadě lidí se vybaví krásná příroda a krajina, folklórní soubory, písně a tradice, pro někoho je to ovce s Valachem v kroji nebo třeba dobrá slivovice. Valašsko má mnoho podob a vůní.

K institucím, které na Valašsku působí, patří také Muzeum regionu Valašsko. Vzniklo v roce 1964 sloučením Muzea ve Valašském Meziříčí (muzejní společnost byla založena již v roce 1884), Muzea ve Vsetíně (založeno 1924) a Muzea v Kelči. Muzeum je příspěvkovou organizací Zlínského kraje a působí zejména v okrese Vsetín a etnografické oblasti Valašsko.

Výjimečným potenciálem z hlediska kultury a cestovního ruchu je skutečnost, že muzeum má ve správě tři zámky (zámek Vsetín, zámek Kinských ve Valašském Meziříčí, zámek Lešná u Valašského Meziříčí) a kostel Svaté Trojice ve Valašském Meziříčí. Žádné jiné muzeum ve Zlínském kraji nepůsobí v tolika zámeckých budovách. Navíc je na Valašsku poměrně málo hradů a zámků. O to více je třeba děkovat minulým generacím za to, že se tyto památky zachovaly a byly předána do správy muzea, o to větší je odpovědnost vůči veřejnosti.

Zámek Vsetín – renesanční perla Valaška

Výraznou dominantou města Vsetína a Horního Vsacka je renesanční zámek s vyhlídkovou věží, který byl postaven v prvním desetiletí 17. století na základech středověké tvrze z první poloviny 15. století. V roce 2010 si připomeneme 400 let od první doložené zmínky o vsetínském zámku. Jde o vklad do spoluvlastnictví Albrechta z Valdštejna, druhého manžela majitelky vsetínského panství Lukrecie Nekšovny z Landeka. Významnými ma-

jiteli zámku a panství Vsetín byli páni na Trenčíně – Illésházyové. Zámecká budova byla v průběhu 18. století několikrát přestavována a upravována. Dnešní podobu získal vsetínský zámek v letech 1833–1834 za posledního šlechtického majitele Josefa Wachtlera. V té době byl založen také přílehlý zámecký park se vzácnými dřevinami. Požár zámku v roce 1915 zničil celou střechu i s věží. Thonet, tehdejší majitel, opravili zámek v roce 1924 do původní podoby před požárem. Posledními soukromými vlastníky zámku od roku 1938 byli Marie Baťová se synem Tomášem.

V zámku je možné kromě krátkodobých výstav a akcí navštívit vyhlídkovou věž a dále okruh s průvodcem s tématy Lidové bouře na Vsetínsku, Umění a umělecká řemesla (včetně sbírky ohýbaného nábytku), Valašsko v lidové výrobě, kroji a obyčejích. Zámecké prostory je možné si pronajmout, slouží také jako oddací síň.

Co a proč chceme změnit

Znalost kořenů, významných historických událostí a životních příběhů osobností při-

spívá ke snadnějšímu vytvoření kladného vztahu k městu, kde žijeme, k hrdosti na něj. Cílem změny expozic je tomuto napomoci. Stávající expozice s průvodcem bude upravena a doplněna o další významných osobnosti s prezentací výsledků jejich díla (například Sousedík, Jurkovič atd.) Vznikne expozice „Pod jménem Valachů – Vsetínsko a jeho osobnosti“.

V roce 2010 si připomeneme 400 let od první doložené zmínky o vsetínském zámku. Zámecké interiéry, informace o zámku a jeho majitelích jsou pro návštěvníky velmi atraktivní. Bude vytvořena expozice „V tom vsetínském zámku“ („malý zámecký okruh“), který zahrne nejstarší historii Vsetína, vsetínského zámku a jeho majitelů.

Většina expozic je velmi starých a vyžadují obměnu. To se týká také národopisné expozice. V rámci změny budou řešena témata „Putování Valašským s jeho tradicemi“ a „Od kolébky po rakev“.

Další témata, která v zámku Vsetín připravujeme do podoby stálých expozic, jsou „Turistika a sport na Valašsku“ a dále foto-

Vernisáž výstavy Rony Plesl – Sklo (zámek Vsetín) (foto: Milan Ošťádal)

grafie „Vsetín v minulosti“. Připravujeme také novou přírodovědnou expozici do věže zámku. Samozřejmě počítáme s krátkodobými výstavami, možností konat svatební obřady a pořádání více akcí pro veřejnost.

Zámek Kinských ve Valašském Meziříčí

Mnohem kratší historii než vsetínský má empírový zámek ve Valašském Meziříčí – Krásně, který byl postaven v roce 1854 na místě původní dřevěné správní budovy rožnovsko-krásenského panství. Přestavbu na panské sídlo provedl hrabě Eugen Kinský. Ta vtiskla zámku dnešní podobu. Zámek Kinských s areálem parku je součástí souboru významných památek města Valašské Meziříčí.

V zámku je možné kromě krátkodobých výstav navštívit expozici Valašské Meziříčí v zrcadle dějin, expozici Sklo a gobelíny, Nástropní obrazy ze zámku Lešná a konšelský nábytek, Kavárničku Antonína Duřpeka.

Co a proč chceme změnit

Ve Valašském Meziříčí jsou sice tři panská sídla, žádná z nich však nenabízí prohlídky zámeckých interiérů, které jsou turisty velmi žádané. Cílem připravované změny je alespoň částečně nabídnout ukázkou zámeckého a měšťanského interiéru (vytvoření „malého zámeckého okruhu“). Součástí okruhu budou také obrazy z Lešné a konšelský nábytek.

V depozitářích muzea jsou uloženy vzácné bible a další staré tisky. Tisky budou představeny v kontextu dějin města a panství (vytvoření expozice starých tisků).

K Valašskému Meziříčí patří neodmyslitelně pražírna Dadákovy kávy. Tato tradice bude prezentována v expozici „muzea kávy“, které doplní již existující expozici Kavárničky Duřpeka.

Expozice Sklo a gobelíny bude mírně upravena. I nadále počítáme s krátkodobými výstavami, pořádáním akcí, pronájmem prostor a s možností svatebních obřadů.

Zámek Lešná – spojení výjimečného parku s venkovským šlechtickým sídlem

Svobodný statek Lešná se poprvé uvádí v zemských deskách roku 1355. Ve středověku sídlili zdejší vladykové na tvrzi obklopené vodním příkopem, písemně doložené k roku 1415, a patrně na přelomu 16. a 17. století přestavěné na pozdně renesanční čtyřkřídový jednopatrový zámek s arkádovým nádvořím. Posledními majiteli byli od roku 1887 do roku 1945 Kinští

Zámek Lešná u Valašského Meziříčí (foto: Milan Ošťádal)

z Vchynic a Tetova. K zámku Lešná u Valašského Meziříčí patří také velmi cenný a romantický přírodně krajinářský park.

Zámek je v rekonstrukci (předpoklad dokončení v roce 2011), park je veřejně přístupný.

Co a proč chceme změnit

Pomocí finančních prostředků ze strukturálních fondů bude zámek zpřístupněn a kromě krátkodobých výstav a pronájmu multifunkčních prostor bude nabízet typické zámecké interiéry a také přírodovědnou expozici (tematicky věnovanou sepětí zámku s parkem). Bude provedena obnova parku.

Bez partnerů a peněz to nepůjde

Předpokladem uvedení navrhovaných změn do života je spolupráce s partnery. Klíčovou roli hraje zřizovatel, tedy Zlínský kraj, bez jehož podpory nejsou změny vůbec možné. Realizace změn a související úkoly budou ležet na bedrech pracovníků muzea, tedy na kolektivu šikovných a obětavých lidí, pro které je práce v muzeu smyslem života.

Nejnákladnější úpravy (zejména zámek a park Lešná) budou financovány ze strukturálních fondů. Řadu věcí však není možné z těchto fondů hradit. Důležitá spolupráce je s městy Vsetín, Valašské Meziříčí a obcí Lešná. Bez finančního příspěvku měst nebude obměna expozic v dohledné době možná.

Nezbytné bude také hledání partnerů z podnikatelského sektoru, kteří se mohou stát podporovateli těchto aktivit. Partnerství je zapotřebí prohloubit s neziskovými organizacemi, školami a dalšími institucemi.

Přání na závěr

Toto číslo Rozhledů vychází v prosinci, tedy v době adventních svíček a vánočních přání, v čase hodnocení starého a přemýšlení o předsevzetí do roku nového. Pokud si nějakou věc nebo změnu přeje více lidí a třeba ji alespoň svými myšlenkami podpoří, je větší naděje, že se naplní. Když je chuť, zájem a vůle, cesty se najdou. To platí i o změnách, které pro lidi a návštěvníky Valašska na zámcích připravujeme.

Před šesti lety, myslím právě v předvánočním shonu, mi jeden z mých přátel poslal obrázek Noemovy archy s jedenácti body. Jsou pro mne velkou inspirací a možná budou zajímavé i pro vás...

„Všechno, co je dobré vědět o životě, jsem pochopil z příběhu Noemovy archy:

Za prvé: nezmeškat loď. Za druhé: pamatovat, že jsme všichni na jedné lodi. Za třetí: plánovat dopředu. Když Noe stavěl archu, nepršelo. Za čtvrté: udržet se fit. Když vám bude 600 let, někdo vás může požádat, abyste udělali něco opravdu velkého. Za páté: neposlouchejte kritiky; prostě pokračujte v práci, která se musí udělat. Za šesté: postavte svou budoucnost na pevném základu. Za sedmé: z bezpečnostních důvodů cestujte v párech. Za osmé: rychlost není vždy výhodou. Šneci byli na palubě s gepardy. Za deváté: když jste ve stresu, chvílku se plavte. Za desáté: pamatujte, archu stavěli amatéři, Titanic profesionálové.

Za jedenácté: bouřka nevádí, když jste s Bohem, vždy na vás čeká duha.“

**Ing. Milan Půček, MBA, PhD.
ředitel Muzea regionu Valašsko
ve Vsetíně**